

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bfv.I.106/2025/14.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Domonyai Alexa, a tanács elnöke
Dr. Kardos Andrea, előadó bíró
Dr. Gimesi Ágnes, bíró
Dr. Gunyecz Zoltán, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. november 18.
Az ügy tárgya: lopás büntette
Terhelt: terhelt1

Elsőfok: Lenti Járásbíróság, 1.B.43/2024/28., ítélet, előkészítő ülés,
2024. október 18. (jogerő: 2024. november 13.)

Másodfok: -

Az indítvány előterjesztője: Zala Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette miatt terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a Zala Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Lenti Járásbíróság 1.B.43/2024/28. számú ítéletét megváltoztatja, a terhelttel szemben kiszabott pénzbüntetést mellőzi, egyebekben a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot hatályában fenntartja.

A Kúria elrendeli a terhelt által pénzbüntetés címén esetlegesen befizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori kamatával együtt a terhelt részére történő visszatérítését.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 46.290 (negyvenhatezer-kétszázkilencven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Lenti Járásbíróság a 2024. október 18. napján kihirdetett 1.B.43/2024/28. számú ítéletével terhelt¹ terheltet bűnösnek mondta ki 4 rendbeli – 1 esetben társtettesként, 2 esetben bűnsegédként elkövetett – lopás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont, (4) bekezdés b) pont, (5) bekezdés b) pont]. Ezért őt – halmazati büntetésül – 3 év 4 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 5 év Magyarország területéről történő kiutasításra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 forintban határozta meg. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak átváltoztatásáról. A magánfelek által bejelentett polgári jogi igényeket érdemben elbírált, továbbá döntött a lefoglalt dolgokról, az eljárási illeték és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete – a polgári jogi igényeket elbíráló és az illetékfizetésre kötelező rendelkezések kivételével – 2024. november 13. napján, míg a polgári jogi igényeket elbíráló és az illetékfizetésre kötelező rendelkezések vonatkozásában 2024. november 15. napján emelkedett jogerőre.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatával szemben a Zala Vármegyei Főügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában foglalt okból.

[4] Indokai szerint a járásbíróság törvénysértően szabott ki pénzbüntetést a terhelttel szemben, mivel Be. 33. § (6) bekezdés b) pontja szerinti tiltó rendelkezés értelmében kiutasítás mellett pénzbüntetés nem szabható ki.

[5] Mivel a Magyarországon vagyon elleni bűncselekményeket sorozatjelleggel elkövető terhelt kiutasításához jelentősebb társadalmi érdek fűződik, mint a pénzbüntetés kiszabásához, arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján a járásbíróság ítéletét változtassa meg és mellőzze a pénzbüntetés kiszabását.

[6] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1498/2024/7. számú átiratában felülvizsgálati indítványt fenntartotta, annak indokaival egyetértett és a főügyészségével egyező indítványt tett.

[7] Kifejtette, hogy a nem magyar állampolgár által haszonszerzés végett elkövetett bűncselekmény kapcsán is elsősorban azt kell eldönteni, hogy jogszerű-e és szükséges-e a kiutasítása, és amennyiben igen, akkor a szabadságvesztés kiszabása mellett sem mellőzhető.

[8] Rámutatott arra, hogy a kiutasítás a törvény szerint is elsőbbséget élvez a pénzbüntetéshez képest, mivel a Btk. 33. § (6) bekezdés b) pontja szerint a kiutasítás mellett nem szabható ki pénzbüntetés és nem fordítva. A BH 2017.285. és a BH 2020.132. számú határozatokra utalással rámutatott arra, hogy abban az esetben, ha a pénzbüntetés kiszabása egyébként kötelező lenne, a kiutasítás feltételeinek fennállása esetén a kiutasítást és nem a pénzbüntetést kell kiszabni, a Btk. 33. § (6) bekezdés b) pontja szerinti tiltó szabálynak ugyanis abszolút módon, és így a Btk. 50. § (2) bekezdésének kötelező rendelkezésével szemben is érvényesülnie kell.

[9] **III. A Zala Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.**

[10] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással terjeszthető elő.

[11] A Be. 659. § (5) bekezdése értelmében a Kúria a megtámadott határozatot – a Be. 659. § (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül.

[12] 2. A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) alpontja alapján a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénytől eltérő büntetést. A kiszabott büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik (BH 2012.239.).

[13] Törvénytől eltérő büntetés címén felülvizsgálati ok az olyan anyagi jogi szabály megszegése, amely alkalmazását a büntetés meghatározása esetében a törvény az ítélembíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvétése miatt az egyszerűsített felülvizsgálat (Be. XCIV. Fejezet) nem ad jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés nem illeszkedik a törvénybe, ilyen büntetést – illetve ilyen formában joghátrányt – a törvény nem ismer, nem tesz lehetővé [Bfv.III.1559/2018/10. (BH 2020.9.)]

[14] A Btk. szankciórendszerében a pénzbüntetés [Btk. 33. § (1) bekezdés d) pont] és a kiutasítás [Btk. 33. § (1) bekezdés i) pont] is büntetési nem.

[15] A Btk. 33. § (6) bekezdés b) pontja kimondja, hogy kiutasítás mellett pénzbüntetés nem szabható ki.

[16] A Btk. 59. § (1) bekezdése szerint azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos, Magyarország területéről ki kell utasítani. A kiutasított köteles az ország területét elhagyni, és a kiutasítás tartama alatt nem térhet vissza.

[17] A Btk. 59. § (2) – (4) bekezdéseiben szabályozza a kiutasítást kizáró okokat, melyek a terhelt tartózkodásának jogcíméhez, időtartamához, az elkövetett bűncselekmény büntetési tételéhez, illetve a családi kapcsolataihoz kötődnek.

[18] A Btk. 59. § (3) bekezdése értelmében a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személlyel szemben kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely öt évi vagy ezt meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő.

[19] Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 21. cikk (1) bekezdése értelmében minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról

és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 1. § (1) bekezdés a) pontja szerint Magyarország biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlását az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgárának.

[20] terhelte1 terhelte litván, azaz egyúttal uniós állampolgár, így Magyarországon a törvény erejénél fogva rendelkezik a szabad mozgás és tartózkodás jogával.

[21] A felülvizsgálati indítvánnyal támadott jogerős ítéletben a járásbíróság a terhelte bűnösségét többrendbeli lopás büntetében állapította meg, melyek büntetési tétele egyaránt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, tehát a Btk. 59. § (3) bekezdésében meghatározott kizáró ok nem áll fenn. Az irányadó tényállás alapján megállapítható az is, hogy a Btk. 59. § (2) és (4) bekezdésében foglalt okok a kiutasítást szintén nem zárják ki.

[22] A Btk. 50. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni.

[23] A kiutasítás mellett nem szabható ki pénzbüntetés. A büntetés célját, a büntetés kiszabására vonatkozó törvényi rendelkezéseket és az általános együttalkalmazási szabályokat szem előtt tartva a külföldi által haszonszerzés végett elkövetett bűncselekmény kapcsán is elsősorban azt kell eldönteni, hogy jogszerű és szükséges-e a kiutasítása, és amennyiben igen, akkor a kiutasítás, ha annak egyéb törvényi feltételei is fennállnak, szabadságvesztés kiszabása mellett sem mellőzhető és mellette pénzbüntetés nem szabható ki akkor sem, ha a pénzbüntetés kötelező alkalmazásának törvényi feltételei is fennállnak; a kiutasítás a törvény szerint is elsőbbséget élvez, mivel a Btk. akként rendelkezik, hogy a kiutasítás mellett nem szabható ki pénzbüntetés, és nem fordítva [Kúria Bfv.I.1627/2016/12. (BH 2017.285.I.), Bfv.II.978/2019/8. (BH 2020.132.), Bfv.I.598/2024/16.].

[24] Jelen esetben a terhelte szemben a kiutasítás és a pénzbüntetés kiszabásának feltételei egyaránt fennállnak, azonban e büntetések együttesen nem szabhatók ki, a kiutasítás a Btk. 36. § (6) bekezdés b) pontja szerint elsőbbséget élvez.

[25] Törvényt sértett tehát a járásbíróság, amikor a terhelte szemben a kiutasítás mellett pénzbüntetést is kiszabott; ezzel a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) alpontja szerinti felülvizsgálati ok megvalósult.

[26] A felülvizsgálati indítvánnyal érintett törvénysértő büntetés kiküszöbölésének főszabálya a felülvizsgálatban a törvénynek megfelelő határozat meghozatala [Be. 662. § (2) bekezdés b) pont].

[27] IV. A döntés elvi tartalma

A kiutasítás mellett pénzbüntetés kiszabása törvénysértő; a kiutasítás a törvény szerint is elsőbbséget élvez, mivel a Btk. 36. § (6) bekezdés b) pontja szerint a kiutasítás mellett nem szabható ki pénzbüntetés.

[28] V. Ennek megfelelően a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak helyt adott és a megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva – a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont második fordulata alapján megváltoztatta és a terhelte szemben kiszabott pénzbüntetést mellőzte. Egyebekben az ítéletet a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[29] A Be. 856. § (1) bekezdés d) pontja szerint a pénzbüntetést a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt a terheltenek vissza kell téríteni, ha a rendkívüli jogorvoslat folytán hozott határozat pénzbüntetés megfizetésére kötelezést nem tartalmaz. A Be. 857. § (1) bekezdés c) pontja

pedig előírja, hogy a visszatérítést felülvizsgálat esetén a Kúria rendeli el. A Kúria ezért elrendelte a terhelt részére az általa eddig esetlegesen megfizetett pénzbüntetés mindenkori törvényes kamatával történő visszatérítését.

[30] A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 664. § 2. mondatán alapul.

[31] Az ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek; míg a felülvizsgálatot a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[32] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdés első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. november 18.

Dr. Domonyai Alexa s.k. a tanács elnöke, Dr. Kardos Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró, Dr. Gunyecz Zoltán s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró